

Een bijzondere ontdekking bij beklimming van buizerd-nest *Buteo buteo*: zes jongen en drie ouders

Lydia Barkema & Tjitte Osinga

Op een ietwat sombere bewolkte dag gingen we op pad om de eerste Buizerds van dit jaar (2015) te ringen. In de omgeving van Haskerhorne, vlakbij Joure (Fr.), zat in een boomsingel aan een doodlopend pad een buizerdnest in een eik. Het nest had een doorsnede van 80 cm en zat in een eik op 8 m hoogte. Het buizerdpaar werd al enige tijd gevolgd door leden van de Roofvogelwerkgroep Súdwest-Fryslân. Besloten werd het nest op 31 mei te beklimmen. De jongen zouden dan groot genoeg moeten zijn om te ringen, te oordelen aan de hoeveelheid stront onder het nest. Er was niet in een eerder stadium bij het nest geklommen.

Terwijl Tjitte in de boom klom, maakte ik op de grond alvast de ringspullen klaar. Het was rustig, alleen op de achtergrond hoorde je de A7 waarop de auto's voortdenderden. De oudervogels bleven in de buurt. Op het moment dat Tjitte zijn hoofd boven de nestrand uitstak, vroeg ik: 'hoeveel jongen zijn er?' Tot mijn verbazing antwoordde hij: 'Het zijn er vier, of nee... zes!' Even later liet hij de eerste lichter jongen in de tas naar beneden zakken. Terwijl ik de eerste drie jongen eruit haalde, viel me op hoe groot de jongen al waren. Toen de tweede lichter naar beneden kwam, leken de jongen zo op het eerste oog dicht bij elkaar te zitten qua leeftijd. Op volgorde van grootte begon ik met het ringen en meten. Gezien de vleugellengtes varieerde de leeftijd van de jongen tussen de 23 en 30 dagen (Tabel 1). Nadat ik de jongen voor het ringen (en de foto) op leeftijd naast elkaar had gelegd, vielen toch wel enkele verschillen op: de twee linkse jongen zagen er ouder uit dan de rechtse vier (Foto 1). Dit stelletje had vast en zeker meer dan één moeder. Dat bleek al snel.

Tabel 1. Maten en gewichten van de jonge Buizerds, Haskerhorne, 31 mei 2015. * Oorspronkelijke meting gaf 294 mm; gezien leeftijd van jongen op de foto, in combinatie met de maten van de nestgenoten, vermoedelijk een schrijffout en omgezet naar 194 mm. *Morphometrics of six nestling Buzzards in the same nest, 31 May 2015. * original measurement was 294 mm, probably a writing error in the field (given ages on photo, and measurements of siblings).*

Ringnummer	Vleugel (mm)	Gewicht (g)	Tarsus (mm)	T+hiel (mm)	Krop
<i>Ring number</i>	<i>Wing (mm)</i>	<i>Mass (g)</i>	<i>Tarsus (mm)</i>	<i>T+heel (mm)</i>	<i>Crop</i>
6160435	194*	780	66	87	0
6160436	222	700	61	82	0
6160437	211	600	65	80	0
6160438	195	710	67	86	1
6160439	203	700	69	83	1
6160440	166	570	63	78	0

Want ondertussen had Tjitte vanuit de boomtop gekeken naar de alarmerende en cirkelende Buizerds boven het nest. Het bleken er inderdaad drie te zijn, een trio dat het ver had geschopt!

De verrassende inhoud van één buizerdnest: zes jongen. De twee links hebben minder dons op de kop dan de vier rechts, vermoedelijk indicatief voor twee verschillende moeders, Haskerhorne, 31 mei 2015 (Foto: Lydia Barkema). *Six chicks of Buzzard from the same nest, with the two on the left probably of different parentage than the four on the right, Haskerhorne, 31 May 2015.*

In een later stadium dit jaar zijn in elk geval vier juveniele buizerds aangetroffen die rondvlogen bij de nestlocatie. Drie exemplaren zaten op een hoogspanningsmast vlakbij de nestlocatie (Foto 2).

Polygamie is bekend van Buizerds, met onder meer een langdurig geval elders in Friesland (van Bergen & Riem Vis 2015). Voor Drenthe noemt Bijlsma (1993) 7 gevallen op 145 nesten, maar slechts één van die nesten resulteerde in uitvliegende jongen.

Dank

Voor het inventariseren Sip Veenstra, Ronald Kuindersma, Gauke Zijlstra en Wietske Larooij, Roofvogelwerkgroep Súdwest-Fryslân.

Summary

Barkema L. & Osinga T. 2015. Six chicks on nest of Buzzard *Buteo buteo*, a probable case of bigamy. *De Takkeling* 23: 238-240.

A nest of Buzzards in the northern Netherlands contained six chicks on 31 May 2015, varying in age (as based on maximum wing chord) between 23 and 30 days old.

During the nest visit, three adults were noticed circling over the nest, an indication that two females were involved. This was also visible in the ages of the chicks, suggesting batches of 2 and 4 chicks. At least four surviving chicks were recorded after fledging.

Literatuur

- Bergen V.S. van & Riem Vis R. 2016. Vergelijking van de broedcyclus van een polygaam en een monogaam buizerdspan *Buteo buteo*. De Takkeling 24; in prep.
- Bijlsma R.G. 1993. Ecologische atlas van de Nederlandse roofvogels. Schuyt & Co., Haarlem.

Adres: Stationsstraat 32 8601 GE Sneek, lydiabarkema@home.nl

Foto 2. Enkele van de buizerdjongen na het uitvliegen in een hoogspanningsmast (Foto: Tjitte Osinga). *Several fledglings were later seen in an electricity pylon near the nest.*